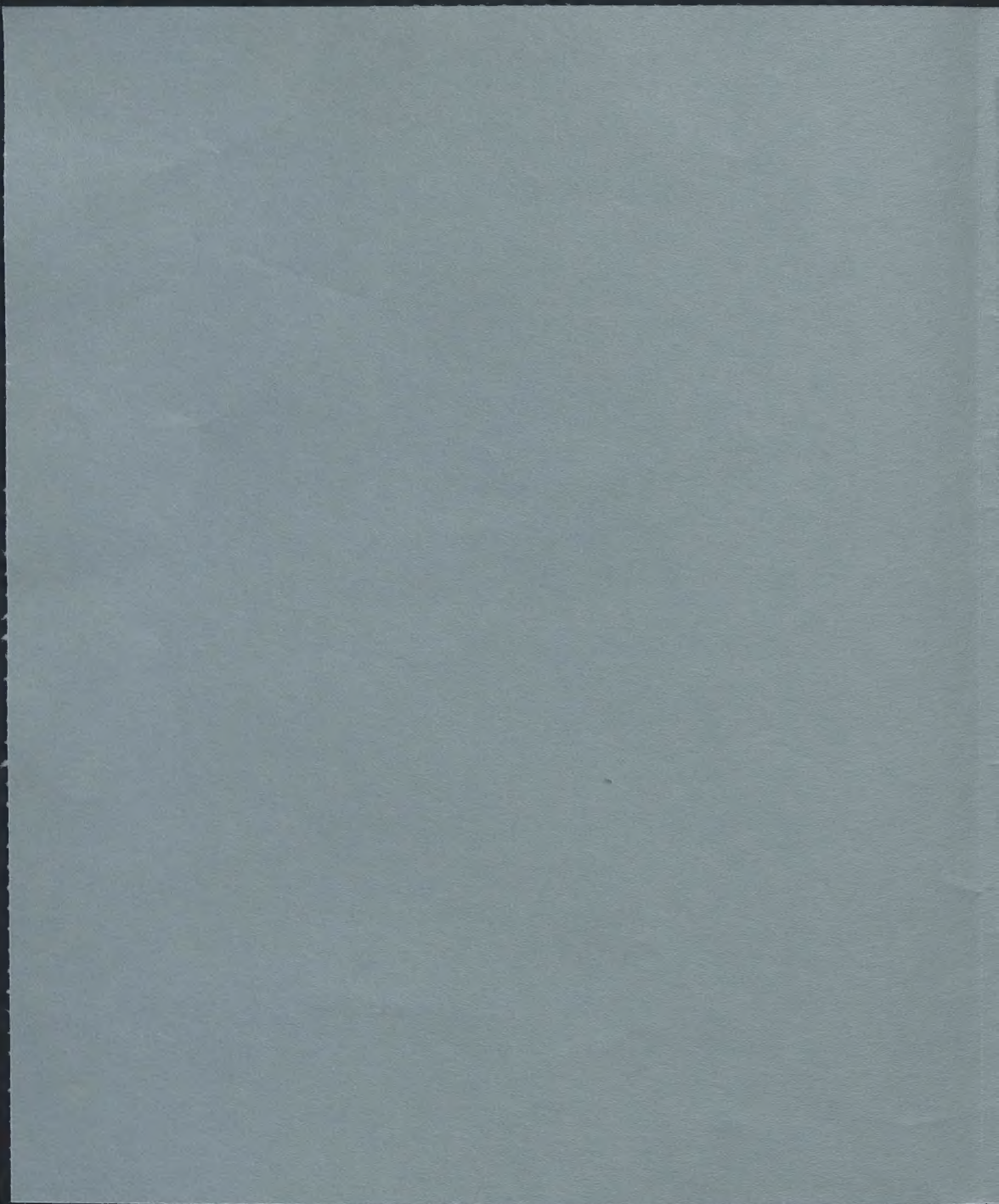

Biblioteka Jagiellońska

std10025527

Carolus XII.

Kongl. May:z
Nådige

1704.

PROTECTORIAL

Och Bestydds = Bref /

För

Samtl. uti Desz Rike och därunder liggande och elliest hörige / så
Enste som andre Hertigdömer / Herrskaper och Länder / förordnade Post-
betiente och deras underhafswande / både til Landz och sjös / ehwad Embete de
ock under Postwäsendet hafwa kunna / tillika med Post-Contoiren, Posts-
Jachter och Postwagnar / samt med dem färdande Passagerare. Gifwit
Husfud-Quarteret Muttelin i Pohlen den 23 Junij 1704.

Cum Gratia & Privilegio Sac. Reg. Majestatis.

Tryckt uti Kongl. Bocktryckerjet hos Sal. Wanklifs Ankia /
af JOH. HENR. WERNER.

Od H. Bukowskiiego z Sztokholmu

Sin Carl/ Med Guds nåde

Sveriges / Vidtes och Wändes Konung/
Stor-Furste til Finland / Hertig uti Skåne / Estland/
Lifland / Carelen / Brehmen / Berden / Stettin-Pom-
mern / Cassuben och Wänden; Furste til Rugen / Her-
re öfwer Ingermanland och Wismar; Så ock Pfalz-
Grefwe wid Rhein i Behern / til Gûlich / Clewe och
Bergen / Hertig etc. Gidre witterligit / at ehuruwål åt-
skillige Kongl. Förordningar finnes / de dår nogsam-
t wi-
sa / at de wid Postwäsendet förordnade och brukade Post-
betiente / Postillonar samt Postbönder eller Postförare
med deras Postdrångiar böra niuta wederbörligt Be-
skydd och Förswar uti deras förrättningar och beställ-
ningar / emot hwarielhanda egenwilligheter och wåldsam-
heter; warandes de jämwål til en del / til ett teckn af den
säkerhet / som de uti sådan wår tienst och Postförning niu-
ta böre / försedd med Post-Wapn och Posthorn / och des-
medelst wid sljk beställning nogsam-
t tagne uti Kongl.
hågn och beskydd / så att ingen borde sig fördrifta dem der-
wid

wid på något sätt ofreda eller angripa/ utan at förfalla under det allwarsamme Straff och bejfrande/ som i dy mål Kongl. Förordningar föreläggia/ hålft efter som till at så mycket mera styrckia och befästa det samma/ Vår Glorwürdigste Sal. Herr Fader genom twänne utgångne Resolutioner, af den 8 Martij. 1690. och den 29. Maij 1691, så wäl som Wij sielfwe/ medelst vår nyligst utfärdade Förordning af den 8 Januarij sidstledne hafwe tagit Postbetienterne i gemeen wid deras Embetes förrättningar under Kongl. hägn och förswar/ mot hwariehandas hoot och förföllielser/ jäm- wäl och uti Förordningen af den 10 Junij 1699. angående Postwäsendet i de Tyska Provincierna, stält en- kannerligen Postillonerne under Kongl. beskydd/ för- ståendes dese Förordningar på lika sätt/ som de angående Tullbetienterne af Trycket utgifne Kongl. Pro- tectorialer förmå och wid handen gifwa; desutan wij- ser och nogsamit den/ på befallning för Postbönder och Postförare utgångne och Tryckte fullmachten eller be- ställningen/ jämte deras däremot gifne revers, att så wijda deras Embetes plicht/ är med all trohet och huld- skap/ redeligen och förswarligen föra/ och sköta Po- sten/ och bland annat underhålla goda och dugeliga Postdrängiar och Posthästar/ wid straff/ som Post- Ordningarne förmå/ de altså däremot/ för sig och sine Drängiar/ och Hästar måste niuta beskydd och säker- het; efter som dhe och med deras Postdrängiar och Posthästar/ uti Postförningz- Staterne warda befria-

de för hwariehandas tungor och besvär / hwarigenom de uti Postförandet kunna hindras; Warandes och el-
 lieft medelst åtskillige Kongl. Förordningar förbudit/
 at ingen / ehoo han och wara kan / wid Kongl. onåde
 må sig innångia uti Postwäsendet / eller fördrifta
 därwid något att befalla utom Wårt Cancellie-Col-
 legium , och den öfwer Postwäsendet förordnade
 Öfwer-Directeuren ; Icke des mindre / såsom alt
 sådant oachtat / hwariehandas besvär och klagomål
 uti Wårt Cancellie-Collegio, under hwars Öfwer-
 Direction Wij Postwäsendet i nåder anbefalt / från
 en och annan Landzort / tid efter annan jämwäl nylig-
 en finnes inkomne / att / jämte annan Ordning och
 egenwillighet / icke allenast Postbetienterne och de or-
 dinarie Postillonerne hindras / hotas och öfwer-
 fallas med hugg och slag wid den dem anbefalte
 Postbeställningen / så elliest / som på sielfwa Post-
 Contoiren, jämwäl då dese senare warit behörigen
 försedde med Postwapn och Posthorn / utan och de be-
 stälte Postförare eller Postbönder / til deras egne Per-
 soner och Postdrångiar / ljdit hwariehandas egenwil-
 lighet / twång och wåldsamhet af Officerare , wärf-
 ware och Landzbetiente / de där med trug / hugg och
 slag dem antastat och bortfört / eller elliest otillbörligen
 handterat / jämwäl med sking dem beswårat och deras
 Posthåstar fördärwat / så at genom sådant och me-
 ra dylikt försarande / icke så mycket bem:te Postbe-
 tiente / som fast mera wår Kongl. höghet och tjenst/
 samt

985.
samt höga rätt / jämte sielfwa Postwäsendet och Po-
stens richtige gång och obehindrade lopp / hwarom så
högt är angelägit / besinnes märckeligen komma at
lida och lätteligen råka uti oreda och osäkerhet; Allt-
så / till hämmande af alla sådanne otillbörligheter / äre
Wij föranlätne wordne härmed i krafft af detta wårt
öpne Bref / at förnya och befästa ofwannämde förre
Kongl. Förordningar / och i anledning där af annam-
ma och taga alla wåre wid Postwäsendet i wårt Rike
och där under- liggiande och elliest tilhörige så Tyske
som andre Hertigdömer / Herrskaper och Länder / an-
tingen af Dß sielfwe / eller / å wåre wagnar / af Wårt
Cancellie-Collegio, och Wår Öfwer-Director för-
ordnade och bestälte Postbetiente och deras underhaf-
wande / både til Landz och Siös / ehwad Embete de
ock därunder hafwa funna / tilljka med Post-Con-
toiren, Post-Zachter / och Postwagnar / samt med
dem färdande Passagerare, uti wårt Kongl. hågn/frid
och förswar / emot hwariehandas egenwilligheter /
tvång/hot och wåldsamheter / börandes den / som haf-
wer dem at tiltala / det giöra Lagligen / wid private och
enskylte mål / uti behörigt foro, men uti Embetes sa-
ker/hos Dß/eller Wårt Cancellie-Collegium och an-
dre deras Förmän; Men där någon efter denna dag/
blifwer antingen å färst gierning beträdd och besla-
gen / eller med witnen skäligen öfwerlygad och till-
wunnen / at han offta bevrte wåre Postbetiente eller
de-

deras underhaf: de Postilloner, Postförare och Post-
 bönder/eller deras Postdrängiar/ uti eller för Embe-
 tes förrätningar/ med hugg och slag öfwerfaller och
 äntastar/ eller elliest något wäldsamme litigt tilfogar/
 den samma skal/ efter föregången ransakning och dom
 såsom war fredz- och förbundzbrytare/ straffas til lif-
 wet; där och någon dem uti deras Embetes förrätning-
 gar/ med smådes ord eller skrifter angriper/ då blifwer
 den samma straffat med dubble böter/ mot det elliest
 om sådane mål i Lagen är stadgat. Samaledes war-
 da och Postbönderne/när de riktigt erläggia Durch-
 togggiården/ med hwad mera/ som de plichtige äro/
 aldeles lifmätigt Postförning Staterne och andra
 Kongl. Förordningar/ besrjade för all Inquarte-
 ring, skus och giästning/ på det deras foder må så
 mycket bättre kunna blifwa bespart til Posthästarnes
 understöd/ och jämwäl de sielfwe wara förmögne/ u-
 tan hinder at förestå Postförningen; blifwandes hwar
 Postbonde/ för sjukdom/ och andre händelsers skull/
 utan någons åtal eller anspråk/ bestådt at min-
 stone twänne Drängiar/ och en eller flere duglige
 Poikar på stora sträckwägen/ hwarest en swår Post-
 förning är/ fyra gånger om weckan; och en Dräng/
 med en eller flere dugelige Poikar på Bij-wägen/ till
 en riktig och säker Postförningz samt gårdzbrukets
 behörige underhållande/ med mindre å de ställen/
 där transporter öfwer siön skie skola/ mera man-
 skap

skap kan betarfwas / estersom det aldeles är / och här
 med än ytterligare / skall wara förbudit Posternē med
 Twinfolck / utan med hurtige Drängtar / at affärda
 och beställa. Fjördenfull och på det / at detta wårt al-
 warlige påbud / må med desto större eftertryck blifwa
 fullgiort och i acht tagit; Så att warne / Wij icke alle-
 nast alle i gemeen / och hwar och en i synnerhet / at de-
 så fiärt dem är at fly och undwika det straff / som der-
 på föllier / häremot något at giöra och tillåta / utan
 befalle och i nåder Vår Öfwer-Ståthållare i Stock-
 holm, så wäl som alle Våre Gen. Gouverneurer, Gou-
 verneurer och Landzhöfdingar / samt flere andre / som
 för vår skull hafwa at giöra och låta / af hwad stånd
 och wärde han ock wara må / at krassteligen bestydda
 och förswara våre Postbetiente / Postilloner, Post-
 förare och Postbönder med deras underhafwande /
 wid denne och flere våre alwarlige Förordningar /
 giöra dem på skiedd ansökning / owägerligen all efter-
 tryckelig handräckning / och låta dem / för sig / sine per-
 soner / underhafwande / Posthästar och egendom /
 niuta en fullkomlig säkerhet; Skolandes likwäl ingen/
 eho han ock wara kan / wid vår onåd och alwarli-
 git straff / utan dem som Postwäsendet ansförtrodt och
 anbefalt är / däruti antingen till Posternes / Post-
 Tackternes / eller Postwagnarnes gång / eller elliest
 sig blanda och inmångia / eller giöra något ingrep uti
 Postbetienternes Embetes förrättningar / eller därwid
 något befalla / under hwad prætext och skien det och
 skie

988. **I**ste kan / mindre besätta sig med Postböndernes af-
och tillsättiande / hållt medan sådant / som redan för-
måltår / ingen annan / än **Dß/Wårt Cancellie Colle-**
gium och **Wår Sfwers-Director** tilkommer / hwarest
de ock / som kunna finna nödigt öfwer Postbetienterne
i deras Embete något at påminna eller angifwa / skole
hafwa sådant i behörig mätto at anmäla. Dock war-
da däremot Postbetienterne påminnte / at de / lifmä-
tigt sine undfångne Instructioner, och Postordnin-
garne / med beskedelighet förrätta deras Embete / och
med höflighet bemöta hwar ock en / som uti deras embe-
tes beställningar hafwer med dem något at tala eller
giöra: I widrigt fall måste ock de / efter Saksens be-
skaffenhet ställas till wederbörligit answar. Här alle
som wederbör / och för wår skull willia och skole giöra
och låta / i synnerhet wåre Befallningz- och Domhaf-
wande / hafwe sig hörsamligen at esterrätta. Till
yttermera wißo hafwe Wij detta med egen hand Un-
derskrifwit och med wårt Kongl. Sigill bekräfta låtit /
Huswudqvarteret Muttelin den 23 Junij. 1704.

C A R O L U S.

